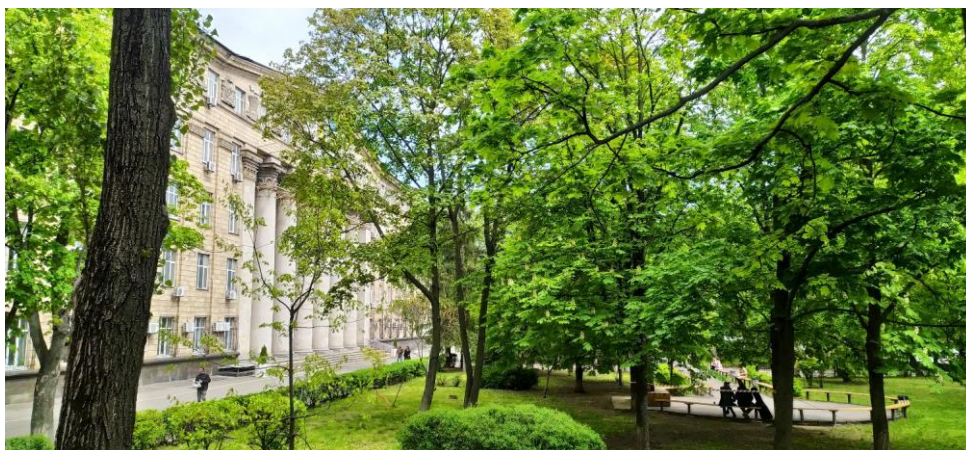

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ
НАУКОВИЙ ПАРК КНЕУ
PHILIPPS UNIVERSITÄT MARBURG (НІМЕЧЧИНА)
OLD DOMINION UNIVERSITY (США)
SUSTAINABILITY INNOCENTER (ШВЕЦІЯ)
ARENGUKOOSTÖÖ ÜMARLAUD (ЕСТОНІЯ)
AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA (ВІРМЕНІЯ)
UNIwersytet w Białymstoku (ПОЛЬЩА)**

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА

Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції

5-6 червня 2025 р.

УДК 330:004(06)

Ц75

Упорядник:

Осипова О.І., канд. екон. наук, доцент кафедри математичного моделювання та статистики, КНЕУ імені Вадима Гетьмана

Організаційний комітет конференції

Голова організаційного оргкомітету: Лук'яненко Д. Г., д.е.н., професор.

Члени організаційного комітету:

Антонюк Лариса, д.е.н., професор, проректор з наукової роботи КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Сільченко Марина**, к.е.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та цифрової трансформації КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Аавік Іті**, менеджер міжнародних проєктів Arengukoostöö Ümarlaud, Естонія; **Ващаєв Сергій**, к.е.н., доцент, директор навчально-наукового інституту «Інститут інформаційних технологій в економіці КНЕУ імені Вадима Гетьмана», Україна; **Великоіваненко Галина**, к.ф.-м.н., професор, завідувач кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Джалладова Ірада**, д.ф.-м.н., професор, завідувач кафедри системного аналізу та кібербезпеки КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Іванець Ірина**, к.е.н., доцент інституційної економіки Philipps Universität Marburg, Німеччина; **Іщук Ярослав**, к.е.н., доцент, доцент кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Красюк Юлія**, к.п.н., доцент, в.о. директора Інституту дистанційної освіти, завідувач кафедри інформатики та системології КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Кмитюк Тетяна**, к.е.н., доцент, доцент кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Мазур Маргарита**, к.е.н., доцент, доцент кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Матвійчук Андрій**, д.е.н., професор, професор кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, генеральний директор Наукового парку КНЕУ, Україна; **Осипова Ольга**, к.е.н., доцент, доцент кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Пстухова Олена**, старший викладач кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Піскунова Олена**, д.е.н., професор, професор кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Покойовий Майкл**, PhD., доцент кафедри науки про дані, науковий співробітник Школи статистики науки про дані, Old Dominion University, США; **Притоманова Ольга**, д.ф.-м.н., професор, професор кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Ружечкова Мирослава**, професор, Uniwersytet w Białymstoku, Республіка Польща; **Скіцько Володимир**, к.е.н., доцент, доцент кафедри математичного моделювання та статистики КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Україна; **Фомічов Олександр**, керівник проєктів Sustainability InnoCenter, Швеція.

Рекомендовано до електронного видання

Вченою радою Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Протокол № 11 від 26 червня 2025 р.

Цифрова економіка [Електронний ресурс]: зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, 5-6 червня 2025 р., м. Київ. — К.: КНЕУ, 2025. — 1101 с.
ISBN 978-966-926-559-3

DOI: <https://doi.org/10.33111/978-966-926-559-3>

Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, проведеної на базі Інституту інформаційних технологій в економіці за участю Наукового парку КНЕУ, розкривають сутність трансформацій сучасної економіки, швидкого розвитку цифрових технологій та їх впровадження в секторах промисловості, бізнесі та державному управлінні для підвищення їх ефективності, конкурентоздатності, забезпечення сталого національного розвитку, зростання обсягів виробництва високотехнологічної продукції та благополуччя населення України.

УДК 330:004(06)

Автори опублікованих статей несуть повну відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел та посилання на них та за всі інші відомості. Думки авторів можуть не збігатися з позицією організаційного комітету

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ забороняється*

ISBN 978-966-926-559-3

© КНЕУ, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

Andrushko R.P. MODERN DOCUMENT MANAGEMENT SYSTEMS AND ORGANIZATION OF OPERATIONAL CONTROL.....	18
Apostol A., DIGITAL IDENTITY AND DIGITAL GOVERNANCE AS DRIVERS OF THE TRANSFORMATION OF THE GLOBAL SOCIO-ECONOMIC SYSTEM	22
Humeniuk V., Nazarevych-Marchenko S., Betlej A., Zimna E. COMPARATIVE ANALYSIS OF DIGITAL TRANSFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION: EXPERIENCE OF UKRAINE & POLAND	26
Ivanova R.Yu., THE IMPACT OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS ON THE DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY IN UKRAINE: LEGAL, INSTITUTIONAL, AND TECHNOLOGICAL DIMENSIONS	31
Lutsenko V. DECENTRALIZED FINANCE (DEFI) AND ITS POTENTIAL FOR UKRAINE'S BANKING SYSTEM.....	34
Shevelko K., Tseluiko A. OPEN BANKING AS A DRIVER OF TRANSFORMATION IN THE BANKING SECTOR	36
Vanhorodska N., Sarkisian L., Zatserkovnyi O. THE ECONOMIC POWER OF SOCIAL MEDIA IN THE PUBLISHING INDUSTRY	40
Zhang H., Chernenko N., Korohodova O., Hlushchenko Y. APPLICATION OF INDUSTRY 4.0 CONCEPTS IN ENERGY RESOURCE MANAGEMENT IN CHINA	42
Абакумов Д.Д. Бутко М.П. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК АКТИВАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	47
Андрушкевич Н.В., Луговий О.В. УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ В СФЕРІ СПОРТИВНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	51
Атамась Г.П., Малевич О.В. ВПРОВАДЖЕННЯ СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЙ У ВИРОБНИЦТВО ТА ЛОГІСТИКУ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	56
Бабко Н.М. ТРАНСФОРМАЦІЯ МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННИМ БІЗНЕСОМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	59
Бажал Ю.М. ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ ЯК ДІЯ КЛЮЧОВОГО ФАКТОРУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПАРАДИГМИ	63
Бегун А.В., Осипова О.І. СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ІТ-ІНДУСТРІЇ.....	66
Богуцька О. А., Куранда М. В. ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ СМАРТ-ПРОМИСЛОВОСТІ: АНАЛІЗ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРАКТИК	70
Бондаренко А.В. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	75

Бондарчук О. М., Редчиц К. С. МОДЕЛЮВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА З ВИКОРИСТАННЯМ ІНСТРУМЕНТІВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	80
Брюховецька Н.Ю. УПРАВЛІННЯ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ТА ПОСИЛЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	84
Бурденюк С.В., Вольська А.О. ПЕНСІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОСИСТЕМИ	87
Великоіваненко Г.І., Колодінська Я.О. СИНЕРГІЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В УПРАВЛІННІ ІТ-ПРОЄКТАМИ ЗА УМОВ РИНКОВОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	92
Внукова Н.М., Береговий В.О. ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАСТОСУВАННЯ РИЗИКО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ПРОТИДІЇ ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ	97
Войтко С.В., Хмарський А.В. ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ	101
Гаврилиця І.А. ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ: РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ, ГЛИБОКОГО НАВЧАННЯ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	104
Галич Р.В., Утенкова А.А. РЕАЛІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ	108
Герасименко Д. О. ВПРОВАДЖЕННЯ КРИПТОВАЛЮТНИХ ПЛАТЕЖІВ У ПРИВАТНОМУ СЕКТОРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	113
Горна М. О., Густера О. М. ПРОЦЕСНИЙ МАЙНІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	117
Гузенко О.П. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ: ПОНЯТТЯ, ОСУЧАСНЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ	122
Гуртовий О.М., Баранов А.Л. ВПРОВАДЖЕННЯ ERP-СИСТЕМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	126
Даниленко О.А., Ліпухіна М. О. ТРАНСФОРМАЦІЯ РЕКРУТИНГУ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ.....	131
Драганова В. В., Бохан А. В. ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ ТА НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.....	134
Драганова В. В., Щербак Г. Р. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ ТОРГІВЛІ.....	137
Дранус Л.С. ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	140
Дранус В.В., Прокопишин О.С. ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У СТРАХОВОМУ БІЗНЕСІ.....	144
Єфімовський О.М., Тараненко О.А. ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНСТРУМЕНТІВ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	150
Жидовська Н. М. АВТОМАТИЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ В ІТ-КОМПАНІЯХ.....	153

Внукова Н.М.,
д.е.н., проф.,
Береговий В.О.,
здобувач третього (наукового) рівня вищої освіти,
Харківський національний економічний університет ім.С.Кузнеця

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАСТОСУВАННЯ РИЗИКО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У ПРОТИДІЇ ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ

Актуальність посилення уваги до протидії фінансування тероризму пов'язані із глобальними викликами збільшення актів тероризму і рішень і участі FATF у Мюнхенській безпековій конференції-2025, де голова FATF у своїй доповіді закликала до того, що країни повинні терміново активізувати використання фінансової розвідки для перекриття каналів фінансування тероризму. За результатами обговорення передбачається, що Виконавчий директорат Контртерористичного комітету Ради Безпеки ООН (CTED) внесе у порядок денний перегляд Боготських принципів щодо національних стратегій боротьби з тероризмом.

2024-2025 роках відзначається збільшення міжнародних прикладів суттєвих розмірів заходів впливу у системі фінансового моніторингу. Національний банк України для здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії має право безоплатного доступу (у тому числі автоматизованого) до відповідних інформаційних систем (баз даних) органів державної влади у порядку, узгодженому Національним банком України з відповідним органом державної влади [3]. Відповідно до антилегалізаційного закону суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний: забезпечувати реєстрацію фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, зокрема з використанням засобів автоматизації [3], отже, здійснювати застосування ризико-орієнтованого підходу для протидії фінансуванню тероризму без цифрової трансформації неможливо.

Аналогічно для обробки цієї великої кількості повідомлень про фінансові операції, які підлягають фінансовому моніторингу як порогові та підозрілі, за

Ст.27 (п.5) серед прав спеціально уповноваженого органу, куди вони спрямовуються для аналізу, є здійснення в установленому законодавством порядку доступ, у тому числі автоматизований, до інформаційних та довідкових систем, реєстрів та банків даних органів державної влади та інших державних інформаційних ресурсів [3].

Враховуючи кількість спрямованих повідомлень у сфері фінансового моніторингу до Держфінмоніторингу України, серед яких значна частина пов'язана із підозрілими операціями, щодо фінансування тероризму, які вимірюються мільйонами на рік, потрібна значна цифрова трансформація обчислень, що є у пріоритеті діяльності Уповноваженого органу – це удосконалення інформаційних технологій та інформаційно-аналітичного забезпечення Держфінмоніторингу; ефективне управління ризиками (застосування ризико-орієнтованого підходу) в системі запобігання та протидії; конструктивну співпрацю та постійний інформаційний обмін з державними органами, а також компетентними органами іноземних держав і міжнародними організаціями у зазначеній сфері [4].

На вимогу міжнародних стандартів FATF в Україні посилилось застосування заходів впливу НБУ до банків і небанківських фінансових установ щодо управління ризиками.

Ризик-орієнтований підхід є вимогами першого міжнародного стандарту FATF [7], який запроваджується через визначення як ризик-профілю установи, так і ризик-профілю клієнта з урахуванням особливостей його діяльності.

Наприклад, до фінансової компанії 2024 року застосований штраф у сумі більше 13 млн грн за порушення вимог щодо неналежного виконання установою обов'язку з урахуванням вимог законодавства, результатів національної оцінки ризиків та оцінки ризиків, притаманних її діяльності, розроблення та впровадження внутрішніх документів з питань протидії відмивання коштів та фінансування тероризму (ПВК/ФТ) для забезпечення ефективного управління ризиками, неналежного виконання установою обов'язку

застосовувати у своїй діяльності ризик-орієнтований підхід, що є порушенням вимог частин першої та другої статті 7 Закону про ПВК/ФТ [3].

Як видно з цього прикладу, пріоритетним у контролі Регулятором (НБУ) у сфері фінансового моніторингу, зокрема, щодо протидії фінансуванню тероризму, є контроль за управлінням ризиками і застосуванням ризик-орієнтованого підходу, який має базуватися на впровадженні системи автоматизації. На 2025 рік оприлюднено НБУ План перевірок з питань фінмоніторингу, дотримання вимог валютного та санкційного законодавства [2].

SWOT-Аналіз заходів НБУ у сфері фінансового моніторингу показав, що серед слабких сторін W (Weaknesses) можна виділити обмеженість цифрових ресурсів суб'єктів первинного фінансового моніторингу — не всі фінансові установи мають достатні ІТ-інструменти та персонал для ефективного виконання вимог. Серед загроз Т (Threats) — збільшення кіберризиків через зростання значення цифрових технологій у сфері забезпечення фінансового моніторингу і протидії фінансуванню тероризму. Також відзначаються проблеми з обміном інформацією — обмежений доступ до актуальних баз даних, які потребуються удосконалення, відсутність уніфікованих ІТ-рішень — ускладнює інтеграцію та контроль з боку НБУ.

У законодавстві України відповідно до міжнародних стандартів FATF [7] передбачена кримінальна відповідальність за відмивання коштів та фінансування тероризму [1].

Застосування скорингової ризик-моделі для оцінки ризику потенційного фінансування тероризму передбачає розрахунок певного інтегрованого показника (score) на основі питомої ваги притаманних діловим відносинам критеріїв ризику, що використовується для присвоєння відповідного рівня ризику, а також прямі критерії підозрілості фінансових операцій, зокрема, які зафіксовані у типологічних дослідженнях підрозділів фінансових розвідок, як національних [5], так і їх об'єднань, наприклад, Групи Егмонт [6]. Такі звіти міжнародних організацій впливають на посилення уваги

до питань фінансування тероризму у системі фінансового моніторингу, коли надаються результати оцінки ризиків, які потребують застосування сучасних інформаційних систем обробки інформації.

Ефективно застосовані критерії своєчасного визначення ризику та попередження (блокування) дій терористів сприятимуть боротьбі з фінансування тероризму.

Висновки. Національний банк України відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного фінансового моніторингу, застосовуючи широкий спектр впливів до фінансових установ з метою протидії фінансуванню тероризму. Існують і суттєві виклики щодо цифрової трансформації, а також існування загроз, пов'язаних з новими кіберризиками. Автоматизація процесів, підвищення кваліфікації персоналу, вдосконалення ризик-орієнтованого підходу є першочерговими завдання для забезпечення реальної ефективності системи фінансового моніторингу відповідно до міжнародних стандартів.

Список використаних джерел

1. *Кримінальний кодекс України* (Закон України зі змінами) № 2341-III (2001).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
2. Оприлюднено план виїзних перевірок з питань фінмоніторингу, дотримання вимог валютного та санкційного законодавства на 2025 (2024).
URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oprilyudneno-plan-viyiznih-perevirok-z-pitan-finmonitoringu-dotrimannya-vimog-valyutnogo-ta-sanktsiynogo-zakonodavstva-na-2025-rik>
3. *Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочин шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення* (Закон України зі змінами) № 361-IX (2019).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
4. *Про затвердження Програми стратегічного розвитку Державної служби фінансового моніторингу України на період до 2024 року* (Наказ

Міністерства фінансів) №16 (2022). URL: <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/0350/strategy/16.pdf>

5. Типологічні дослідження Державної служби фінансового моніторингу України за 2016, 2015, 2014 роки URL: <https://fiu.gov.ua/pages/dijalnist/tipologi/tipologi-derzhfinmonitoringu/tipologiczni-doslidzhennja-derzhavno-sluzhbi-finansovogo-monitoringu-ukrani-za-2016-20152014-roki.html>
6. Report On Fius' *Role In The Fight Against The Abuse Of Npos For Terrorist Financing Activities* (2024). Public Summary April 2024. The Egmont Group. P.31. URL: https://egmontgroup.org/wp-content/uploads/2024/05/Report-FIUs-RFAA-of-NPOs-for-TF-Activities_V.F.pdf
7. The FATF Recommendations (2012). URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/topics/fatf-recommendations.html>

Войтко С.В.,
доктор економічних наук, професор,
Хмарський А.В.,
провідний фахівець
відділу науково-інноваційного
супроду освітнього процесу,
КПІ ім. Ігоря Сікорського

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

Цифрова трансформація — це вже не про майбутнє. Вона тут і зараз, впливає на всі сфери економіки, від роздрібної торгівлі до сільського господарства, від бухгалтерського обліку до державного управління [1]. Для бізнесу це означає одне: або адаптуєшся, або залишаєшся позаду. Успіх більше не залежить лише від капіталу чи зв'язків — ключовим стає вміння працювати з технологіями [2].

1. Цифрова економіка: можливості, які не можна ігнорувати

Наукове видання

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА

Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції

5-6 червня 2025 р.

Видано в авторській редакції

Підп. до друку 01.07.2025. Формат 60×84/8.

Друк. арк. 45,87. Зам. 25-5939

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

03680, м. Київ, проспект Берестейський, 54/1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)

E-mail: litera@kneu.edu.ua